

НОВА ЕВРОПА

NEUES EUROPA
BERLIN W 56, POSTBOX 22

СЪДЪРЖАНИЕ:

Агресорът Рузвелт.....	2
Болшевикът отворил лудниците и пуснал лудите на свобода	4
Нежеланият гост	7
Стогодишнината на германския химн	9
Берлинската държавна опера	12

Агресорът Рузвелт

Южна Америка въ лапите на североамериканските империалисти.

Натискът на С. А. Щати твърде много тежеше надъ Южна Америка, обаче, този натиск стана още по-непоносимъ, откакто Рузвелт започна да се мѣси въ европейската политика и предприе своите грамадни военни приготовления. Това държане на С. А. Щати лежи върху същата основа, върху която Рузвелт гради своята обща политика и, чрезъ която, руши спокойствието на останалите народи.

Стопанска експлоатация.

Рузвелт действува съобразно разрушителните традиции на своите еврейски поданици, които планомѣрно причиняватъ смущения въ

международните отношения и, по тоя начинъ, му даватъ възможностъ да лови риба въ мѣтна вода и да грабва поѣмога по нѣкои тлѣста плячка. Въ този смисълъ Рузвелтъ предприе една стопанска и финансова политика по отношение на Южна Америка. Неговите мѣрки предизвикаха въ съответните страни голѣмо недоволство. Въ нѣкои страни съпротивата бѣ енергична, а въ другите почувствуваха слаби да се съпротивляватъ и да се защищаватъ отъ Вампира, както вече нѣкои искатъ да нарекатъ Рузвелтъ и Со.

Общо взето, Рузвелтъ констатира, че темпото на подчинение бѣше твърде бавно, затова той пристѣпи къмъ по-строги мѣрки. Системата на „черния списъкъ“ е едно безпримѣрно вмѣшателство въ суверенитета на латинскоамериканските държави. На протестите и

С. А. морски сили завзематъ бази въ Бермудските острови

Foto: Associated Press

Foto: Associated Press

Бавно, но сигурно болшевизмът влиза в музеите

повишият на тия страни трябва да се обърне внимание, но е съмнително дали Рузвелт ще се засрами.

От бази — към цялостно покоряване.

Още по-брутална е, така наречената политика за придобиване на бази. Рузвелт, чисто и просто, оповести, че му трябва бази в Южна Америка и заяви, че той ще проведе и на дъло тия свои искания. Разбира се, Южна Америка тукъ ще трябва да играе ролята на единъ стълбъ въ моста, по който Рузвелт ще премине, за да навлезе въ други хемисфери, където иска да се бърка, под диктовката на неговия таенъ комитетъ отъ евреи и спекуланти. Много ясно се разбира, че Рузвелтовата политика на бази не е нищо друго освенъ едно сръдство да удари Германия. Тръбва да отбележимъ, обаче, че завземането на базитъ въ Южна Америка съставлява първата стъпка къмъ цялостното подчинение на Южна Америка, защото никои разуменъ човѣкъ не може да допусне, че

следъ това Рузвелт отново ще отстъпи онова, което той така брутално е завладѣлъ.

Едно особено позорно оръжие въ североамериканската политика на проникване въ южна Америка е, така наречениятъ Рок-фелеровъ планъ, който предвижда 6 милиона долари за организиране на една противогерманска пропаганда въ Сръдна и Южна Америка. Чрезъ клевети и лъжи, чрезъ събирание материали за „черния списъкъ“ и т. н. агентитъ на Вашингтонъ работятъ съ тѣзи сръдства, безъ да се смущаватъ отъ нѣщо. Така напр. съ едно фалшифицирано писмо, което било ужъ писано отъ боливийския воененъ аташе въ Берлинъ до германския пълномощенъ министъръ въ Боливия, на основание на което германскиятъ пълномощенъ министъръ е трѣбвало да напусне Боливия, се целѣло да се предизвика единъ превратъ въ Боливия. Въ Аргентина пъкъ използваша шифра на Рузвелт и тамошния парламентаренъ комитетъ, по пѣтя на фалшификациитъ, предприе редица провокаторски мѣрки спрямо германската органи-

зация. Въ Парагвай се правят спънки за приемането на германския пълномощен министър. И туку правителството на С. А. Щати намъри за нужно да се намъси и да настрои Парагвай срещу Германия.

Ето така, иберо-американските държави образуват един цѣлъ нанизъ отъ държави, върху които Рузвелтъ упражнява своето физическо превъзходство и цели да ги направи свои послушни орждия съ срѣдствата на терора.

Натѣсквания и лъжи.

Напоследѣтъ по адресъ на президента на С. А. Щати се отправятъ често твърде неприятни въпроси по отношение усилията му да докаже опасността отъ една война срещу Америка и за неговитѣ постоянни усилия да въвлече страната въ война. Тѣзи въпроси му се отправятъ или отъ обществото, или отъ

конгреса или отъ печата. Рузвелтъ бѣ достатъчно чиниченъ, да за признае, че за него съществува дефиницията „германска заплаха“. Той, чисто и просто, поставя твърдението, че Германия заплашвала сигурността на Америка. Той прибѣгна до най-срамнитѣ лъжи въ историята, за да създаде шумъ и, верѣждъ този шумъ, да прокара своитѣ агресивни намѣрения въ Конгреса. Докато се опитва да проглуши свѣта съ своитѣ „демократически фрази“ (доколкото този свѣтъ ги слуша), той бавно се присѣга къмъ шията на иберо-американскитѣ държави, за да ги завладѣе стопански и да напълни джобоветѣ на своитѣ приятели евреи. Срѣдствата, съ които си служи Рузвелтъ, за да направи американския континентъ „недосегаемъ“, представляватъ една не бивала до сега синтеза на безгранична бруталностъ.

Болшевикитѣ отворили лудницитѣ и пуснали лудитѣ на свобода ...

Витебскъ е руски градъ, който нѣкога е броятъ 300,000 жители. Той е една важна врата по пътя за Москва. Той имаше особено стратегическо значение като жгловъ стълбъ на линията „Сталинъ“, облѣгнатъ на една естествена тѣшина между Дона и Днепръ.

П. Р. (Пропагандна рота)

Три дена продължаваше борбата около Витебскъ за пробиване на укрепения обрѣтъ въ завоя на Дона. Три дена наредъ съветскитѣ танкове и съветскитѣ полкове се хвърляха срещу нашата танкова дивизия. Пехотинцитѣ на тази дивизия, единъ хамбургски пехотенъ полкъ, показаха безброй примѣри на личенъ героизмъ. При едно особено задружно действие и съгласуване операциитѣ на пионери и танкисти, пехота и артилерия и съ помощта на въздушнитѣ сили, силниятъ обрѣтъ около Завоя на Дона бѣ пробитъ. Едно голѣмо число съветски танкове, голѣми и малки, бѣха унищожени или взети въ пленъ. Грамадни военни материали бѣха намѣрени и прибрани. Загубитѣ на неприятеля бѣха значителни и на третия денъ, следъ тежки боеве, Витебскъ падна. Пробивътъ на линията „Сталинъ“ бѣ постигнатъ!

„Вие сте наши спасители!“

Преди болшевикитѣ да се изтеглятъ отъ града, тѣ извършиха една ужасна кървава баня надъ собственото си население. Въ очитѣ на женитѣ и мжжетѣ, които бѣха преживѣли ужаснитѣ часове, личеше още уплахата и ужаса отъ последитѣ дни. Следъ като болшевикитѣ сж се убедили въ безсмисленото на безуспѣшната съпротива, започнали да подпалватъ систематически всѣка къща въ града. Оиѣзи, които сж се опитали да се противопоставятъ на това, били разстреляни. Населението потвърждаваше, че германскитѣ въздушни нападения сж били насочени само къмъ военни цели. Напротивъ, болшевикитѣ се поставяха най-чупредъ да унищожатъ жилищата на цивилното население. „Тѣ трѣбва да намѣрятъ само смъртъ и пепелъ“ — казваха чинично комисаритѣ, като отстъпваха и стреляха съ пистолетитѣ си върху цивилното население.

Цѣлиятъ градъ въ ослѣпителни пламъци.

Когато първитѣ германски войници влѣз-
наха въ града, той бѣ обхванатъ отъ огромни
пламъци. Отъ мазитѣ и изъ подъ развалинитѣ
излизаха хора, почернѣли отъ сажди, съ
вдълбнати очи и костеливи лица. Тѣ изглеж-
даха като видѣния отъ другъ свѣтъ. Жени,
носейки на рѣше своитѣ бозайничета, се от-
правяха къмъ насъ за помощъ. Единъ мъжъ
се приближава къмъ нашата кола и се по-
мъчи да говори на разваленъ германски езикъ:
„Въ последнитѣ двадесетъ години ние нѣ-
махме достатъчно храна, за да се нахранимъ
поне единъ пѣтъ като хората“ — казва съ
плачъ той. „Ние трѣбваше да водимъ единъ
жалкъ животъ! Така, както азъ мисля, мисли
цѣлия народъ. Вие идвате като наши спаси-
тели. Прогонете болшевикитѣ на тамъ, отъ
където сж дошли: къмъ Сибиръ!“

Думитѣ на този простъ човѣкъ ни звучаха
като стонъ на единъ цѣлъ поробенъ народъ.
Мизерията, която бѣха причинили болше-
викитѣ убиийци и палачи въ този градъ, ни
караше да се потърсваме отъ възмущение.

Стрелда до последния патронъ.

Въ боя за завземането на завоя на Дюна
болшевикитѣ указаха най-силната съпротива
до сега. Германскиятъ войникъ бѣше си запе-
чатилъ въ паметта думата „STURR“, която
изразяваше начина на неприятелската съпро-
тивата. Това бѣ стреляне, стреляне и до последния
куршумъ. То означаваше още и нападение, на-
падение, въпрѣки смъртоносна огънь на наши-
тѣ картечници. Съ такъвъ „STURR“ болшевиш-
ката пехота се хвърляше на вълни на вълни
срещу огъня на нашитѣ картечници. Така се
защищаваха екипажитѣ на съветскитѣ танкове
дори и тогава, когато стоманенитѣ крепости
бѣха въ пламъци. Съ такъвъ „STURR“

Първитѣ германски войници, които влѣзоха въ Витебскъ

Foto: H. Hoffmann

стреляха и съветският войници, макаръ да знаеха, че съ това вече бѣ предрешена тѣхната сѣдба.

Това е изразъ на една смѣсца отъ примитивност и злоба, отъ хитростъ и страхъ предъ пистолета на политически комисаръ. Само съ това може да се обясни тая своеобразна и жестока тактика на водене борба. Въ всички случаи съветскиятъ войникъ е принуденъ да се бори до последния патронъ. Въ боя при завоя на Дюна германцитѣ добиha много доказателства, че екипажитѣ на танковетѣ сѣ били заключени въ танка отъвън и за тѣхъ не е имало друга възможностъ, освенъ да стрелятъ до последенъ патронъ и да умратъ. 12 съветски войници, които избѣгаха при това, ни разказватъ, че тѣхниятъ политически комисаръ постоянно бѣлъ надъ тѣхъ съ пистолетъ въ рѣка и само когато заспаля, тогава успѣва да избѣгатъ.

Пионери се борятъ срещу танкове.

Съ първитѣ войскови части, които влѣзоха въ града, влѣзоха и пионернитѣ части. Всѣка къща е превърната въ крепостъ. Отдѣлни части отъ града бѣха смачкани отъ танковетѣ. Изглежда, че болшевишкитѣ водачи знаятъ какъ се водятъ боеве изъ улицитѣ, но германскитѣ танкове-повджии стоеха на 20 метра срещу съветскитѣ танкове и бѣлваха граната следъ граната върху стоманенитѣ трупове. Щукитѣ, които влѣзоха въ бой съ танковетѣ върху полето предъ града, разпрѣснаха тѣзи 52-тонни чудовища като детски играчки.

Борбата бѣше също така жестока и въ примитивнитѣ дървени къщички на града. Тука болшевикитѣ бѣха взидали една картеница въ една къщичка, а другата бѣ напълнена до покрива съ мунициии, но когато настѣпиха нашитѣ танкове, всички муниционни складове, единъ по единъ, бѣха хвърлени въ

Presse-Bild-Zentrale

Това, разбира се, не е никаква колиба, а добре укрепенъ и маскиранъ бункеръ отъ линията „Сталинъ“

въздуха, а гнѣздата на съпротивата бѣха унищожавани едно следъ друго.

Жени-войници и умопобъркани.

Следъ като болшевикитѣ напуснаха града, измислиха най-големата подлостъ. Тѣ отвориха лудницитѣ и пуснаха на свобода всички луди, отъ които едно голѣмо число полуизгладѣли, изживѣваха живота си съ мъжа. Предъ германскитѣ войници, които навлѣзоха въ града, се разкри една жалка картина. На пазарния площадъ стои една гола, мръсна и слаба жена, която се бѣ покръчила на една стълба и се опитваше да държи речъ. По главната улица се движи другъ единъ лудъ, който започва да пѣе, когато германскитѣ танкисти му предлагатъ учтиво да се махне отъ улицата. Тугъ вече германскитѣ войници иматъ работа съ луди, но въ сравнение съ това, че въ линията „Сталинъ“ имаше жени-войници, които съставляваха „елитни“ бол-

шевишки части, тѣхната лудостъ не ни се вишдаше така безкрайна, както лудостта на съветскитѣ рѣководители. Голѣмо число отъ тѣзи „мъжки“ жени, бѣха хванати въ пленъ. Нѣкои отъ тѣхъ бѣха облечени дори въ офицерски униформи. Тѣ стреляха срещу германскитѣ войници и палѣха къщитѣ. Тѣ измъчваха собственото си напесение съ сжщия садизъмъ, както и тѣхнитѣ мъжки другари. Следъ като бѣха хванати въ пленъ, тѣ не се държеха вече като войници. Тѣ изпаднаха въ такава хистерия, която съ нищо не ги отличаваше отъ хиенитѣ.

Цѣлата тази смъртоносна банда, обаче, ще бѣде унищожена отъ германскитѣ войници. Сталинъ и неговитѣ другари искаха да я отправятъ срещу Германия, но Германия ги изпревари. Нека болшевикитѣ да се защищаватъ колкото си щатъ съ отчаяна злоба, тѣхнитѣ чась вече дойде и участта имъ е решена.

Нежеланиятъ гостъ

Опасността отъ картофения бръмбаръ въ Европа

Земедѣлието на Европа е застрашено отъ една опасностъ, която не бива бѣде подценявана. Това е появата на картофения бръмбаръ, който, отъ година на година, застрашава все повече една голѣма частъ отъ реколтата на картофитѣ. Унищожаването на реколтата може да бѣде предотвратена само тамъ, където сж взети навреме ефикасни мѣрки.

Картофениятъ бръмбаръ е най-опасното на-сѣкомо за земедѣлието. Той дойде отъ Северна Америка. Размножава се извънредно бърже и

Картофениятъ бръмбаръ
(естеств. гол. 1 см.)

Ларва на картофения бръмбаръ
(естеств. гол. 1,5 см.)

Какавида на картофения бръмбаръ
(естеств. гол. 1 см.)

се разпространява благодарение на способността си да хвърчи бърже и да прелита огромни разстояния.

Бръмбарътъ е жълтъ, има 10 черни дълги черти на крилата и на шията си има две линии, които образуватъ латинската буква V. Яйцата му сж жълти и отъ тѣхъ се излюпватъ гъсеници, които въ началото на своето развитие сж дълги 2 мм., а следъ това достигатъ до 15 мм. Тѣзи гъсенички сж обогрени ярко

Децата могат да бъдат добри изтръбители на картофения бръмбар

червено и могат много лесно да се разпознават, така както и самия бръмбар, по листата на картофитѣ.

Картофеният бръмбар, преди да дойде въ Европа, се е размножавал въ подножието на американскитѣ скалисти планини. За пръв път той бѣ откритъ презъ 1824 год. въ държавата Колорадо, затова и носи името „колорадски бръмбаръ.“

ветѣ на Северна Америка, европейскитѣ държави сѣ издали и първата забрана за вноса на картофи и други подземни растения въ Европа. Предприети бѣха по пристанищата редица претърсвания и провѣрки на всички параходи, които идваха отъ Северна Америка, а въ Германия бѣ предприето задължително и планомерно контролиране при картофенитѣ посадки.

Пресѣване на почва, въ която има ларви и какавиди на картофения бръмбаръ

При своето прелитане бръмбаритѣ сѣ летѣли на огромни рояци и, когато сѣ прехвърляли моретата, много отъ тѣхъ сѣ падали въ водата, поради силнитѣ западни вѣтрове. Други, обаче, сѣ падали по пристанищата или върху параходитѣ, които сѣ намирали въ пристанищата и чрезъ тия параходи сѣ пренасяни въ Европа. Когато въ Европа се узна, че картофеният бръмбаръ е стигналъ брѣго-

Картофеният бръмбаръ се появи въ Англия презъ 1901 и 1933 години, досега сѣщо така съ търговскитѣ параходи. По сѣщото време и въ много европейски пристанища бѣха открити отдѣлни екземпляри отъ тоя бръмбаръ.

Всѣка поява на картофеният бръмбаръ бѣ своевременно откривана и по тоя начинъ бѣ предотвратявано всѣко понататѣшно разпространение. Това се дължеше, може би, най-

Пръскане на картофената култура

вече на особената бдителност, която бяха организирали почти всички европейски държави. Картофеният бръмбар нямаше да бъде така опасен, ако незабелязано не беше се загнѣзил въ Южна Франция. Бързите мърки, които се взѣха за неговото унищожаване, обаче, не дадоха пълни резултати и неговото пълно унищожаване стана невъзможно. Отъ 1922 год. картофеният бръмбаръ принадлежи вече въ числото на вредителитѣ на земедѣлието въ Европа.

Тѣй като картофеният бръмбаръ нѣма почти никакви врагове въ самата природа, които да се борятъ противъ него, то биологичното му унищожаване става невъзможно. Неэффектно се оказа и използването на птицитѣ въ нападнатитѣ поля отъ картофения бръмбаръ.

Предпазнитѣ мърки, споредъ опититѣ въ Германия, сѣ следнитѣ:

1. Претърсване и прочистване на всички ниви и картофени насаждения.
2. Незабавно съобщаване на съответнитѣ учреждения за появата на картофеният бръмбаръ.
3. Събиране на гжсеницитѣ и унищожаване на яйцата при тѣхното откриване.
4. Прочистване на заразената земя.
5. Пръскане на земята съ 0.4% варовитарсенова течност и т. н.

Ако всички тѣзи мърки се изпълняватъ най-добросъвестно и акуратно, то голѣмата опасностъ отъ картофения бръмбаръ ще бъде положително отстранена.

Стогодишнината на Германския химнъ

На 26 августъ 1941 год. се навършватъ сто години отъ деня, въ който проф. Августъ Хайнрихъ Хофманъ отъ Бреславския университетъ, написа химна:

**„Deutschland, Deutschland über alles,
Über alles in der Welt!“**

„Германио, ти надъ всичко, ти надъ всичко въ свѣта!

Въ бой и бранъ да пазимъ братски и живѣемъ въ дружността!“

Въ тази строфа се съдържа всичко, каквото поета е желалъ. Същевременно, обаче, съ тая

строфа бѣ даденъ единъ постигненъ изразъ на всички купнежи на германскитѣ патриоти.

Обединението на всички германски племена по онова време бѣше все още блѣнъ и трѣбваше да се намѣри онова, което да запали сърдцата на всички германци, за да заживѣятъ въ трѣската на единъ и сѣщъ отънъ. Да се живѣе и да се борятъ въ братско съгласие — това бѣше раждането на единъ новъ духъ, на едно ново свѣтоотношение и, затова тоя химнъ така бърже запали сърдцата на всички германци.

Фридрих Вилхелм III пропусна удобният революционни дни от 1848—50 год. за да въведе известни държавни реформи за обединението на германския народ. Очевидно, той не бѣ дорасъл още за една подобна мисия. Неговият синъ Фридрих Вилхелм IV, като монархъ прояви още по-недостатъчни качества и воля, за да внесе нѣщо съществено въ историята на германския народъ, който продължаваше да живѣе разпокъсанъ отъ братски раздори.

Националното въодушевление, което бѣ пламнало въ душитѣ на всички родолюбци презъ 1840 год. поради заплахата на Франция, не намѣри никакъвъ отзвукъ въ сърдцето на новия владѣтель който се бѣше покачилъ на престола. И този кралъ не бѣше дорасъл за ония задачи, които революционнитѣ години отъ 1848 и 1850 му бѣха поставили.

И, както въ времена на национални усилия винаги сѣ се намирали германски поети и музиканти, които сѣ искали да пробудятъ националната съвѣсть съ думи и звукове, така и Хофманъ фонъ Фалерслебенъ въ 1840 год. изпѣкна съ своитѣ „Неполитични пѣсни“. Текстътъ на една отъ тия пѣсни стана по-късно и германски националенъ химнъ.

По онова време, можеше да се смѣта като

неразумна дързостъ опита на единъ дребень чиновникъ, да се зеама съ борба за обединението на единъ народъ и за извоюването на неговитѣ права и свободи. Самъ Хофманъ трѣбваше да разбере това малко по-късно, когато въ 1842 год. бѣ уволненъ отъ професорската катедра, заради своитѣ „Неполитични пѣсни“, които, две години по-късно, предизвикаха толкова голѣмъ шумъ.

44 години преди да излѣзе на бѣлъ свѣтъ тази пѣсенъ на Хофманъ фонъ Фалерслебенъ, Йозефъ Хайднъ написа една мелодия за текста на едно стихотворение отъ Л. Л. Хашка, озаглавено „Господи, пази кайзеръ Францъ!“ Тази пѣсенъ бѣ посрещната съ голѣма радостъ и бѣ разпространена твърде бърже. По-късно тя стана и австрийски националенъ химнъ. Самъ Хайднъ е държалъ много за тая своя пѣсенъ, защото ние виждаме, че той по-късно я преработилъ въ единъ новъ вариантъ за тогавашния придворенъ кварталъ.

Тази безсмъртна мелодия, обаче, трѣбваше да блѣсне още по-добре въ живота на самия компонистъ. Животътъ на голѣмниятъ поетъ на тона клонѣше вече къмъ залѣзъ, когато презъ 1809 год. Наполеонъ настѣпи къмъ Виена. Французитѣ заеха предградията на Виена, а самиятъ градъ бѣ бомбардиранъ. Дори една граната бѣ паднала съвсемъ близо до къщата

Heligoland

Островъ
Хелголандъ,
родното мѣсто на
Хофманъ фонъ
Фалерслебенъ,
авторътъ на
германския националенъ химнъ

Сцена от
„Танхоизер“, му-
зикална драма отъ
Рихард Вагнеръ

на Хайднъ. Той успокояваше своето разтревожено семейство така: „Деца, не се плашете! Тамъ където е Хайднъ, нещастие нѣма да ви сполети!“

Презъ тѣзи тежки времена той ежедневно стоеше неотлъчно при своя инструментъ и постоянно свирѣше своята пѣсенъ за кайзера. На 26 май, той дори е изсвирилъ тая пѣсенъ три пѣти поредъ и то, съ такъвъ необикновенъ изразъ и сила, че самъ той се е зачудилъ. Каточе ли тази мелодия е била страстната молитва на този вѣренъ синъ на отечеството, отправяна къмъ Провидението да му даде сили и възможностъ, за да понесе всички национални страдания, които сж се разразили надъ отечеството му презъ последните години отъ неговия животъ. Въ това време Наполеонъ бѣше вече влѣзълъ въ Виена, а на 31 май 1908 год., рано сутринтъ, Хайднъ предаде Богу духъ.

Въ самата Германия тази пѣсенъ проникна и се разпространи твърде бърже, само че този пѣтъ, вмѣсто текста на Хашка, бѣ сложенъ текста на Хофманъ. Отъ 1922 год., покрай химна „Бдете надъ Рейнъ“, този химнъ започва да се пѣе при всички национални празници и става пръвъ националенъ химнъ за всички германци. Отъ 1933 год., успоредно съ този общогермански химнъ, се пѣе и химна „Хорстъ Веселъ“. И до днесъ тѣзи два химна не сж загубили своето пробуждаше влияние.

Въ дневникътъ за боя при Лангемаркъ отъ 10 августъ 1914 год. се казва:

„Съ втречени очи напредъ всѣки отъ насъ се спусна, докато боятъ изведнажъ се превърна на борба на човѣкъ срещу човѣкъ. Виезапно до ушитѣ ни долетѣха звуковетѣ на една пѣсенъ, която все повече и повече се приближаваше и, тогава, когато смъртъта бушуваше въ нашиѣ редове съ всичката си сила, пѣсенъта на „Германио, ти надъ всичко, ти надъ всичко въ свѣта!“ ни окрили, ние я подехме и предадохме по-нататъкъ. Следъ четири дена ние се завърнахме. Самата ни походка се бѣше вече съвършено измѣнила. Седемнадесетгодишните младежи сега приличаха на мъже.“

Тая бележка бѣ написана тогава отъ известниятъ войникъ, който днесъ е всеизвестниятъ водачъ на Велика Германия — Адолфъ Хитлеръ.

Макаръ и по-оскъдно, почти сѣщото бѣше казано и отъ Главната квартира на 11 ноември 1914 год.:

„На западъ отъ Лангемаркъ младите германски полкове настѣпиха срещу неприятеля и завзѣха неприятелските позиции, пѣйки „Германио, ти надъ всичко, ти надъ всичко въ свѣта!“

Двама голѣми германци, независимо единъ отъ другъ, създадоха тоя безсмъртенъ германски химнъ. И двамата я дадоха на германския

народъ въ единъ моментъ на върховни национални усилия за обединението на германския народъ. Този химнъ сега се предава отъ поколения на поколения и днесъ се пѣе винаги, когато трѣбва да се води борба и да се побеждава или да се приключватъ по единъ тържественъ начинъ достойни национални празници. Тая пѣсень и нейнитѣ думи оста-

наха да сѣществуватъ, макаръ че отъ тогава паднаха много тронове, защото тя е нераздѣлна частъ отъ любовта на германеца къмъ неговото отечество и неговата национална честъ. Една пѣсень, въ която германцитѣ и австрийцитѣ си подадоха ръка, преди Адолфъ Хитлеръ да бѣ извършилъ на дѣло обединението на всички германци.

Берлинската държавна опера

Въ столицата на Германския Райхъ има три оперни театри: Шаатсоперъ (Държавна опера), Дойчесь-Опернхаусъ (Шарлотенбургската опера) и Фолксоперъ (Народна опера). Дейността и на тритѣ театри е тѣсно свързана съ една обща основна идея: служба на народа.

Общото впечатление, което добихме отъ онова, що видѣхме презъ изтеклия сезонъ на

сцената на тѣзи театри, а сѣщо така и отъ разговоритѣ, които имаме случай да водимъ съ нѣкои ръководни лица, е, че тази идея почива върху високото схващане на днешнитѣ политически и културни водачи на Германия за възпитателното значение на изкуството изобщо. Явно е, че тукъ то се смѣта не като нѣкакъв луксъ за избраници или като срѣдство за забавление на маситѣ, а като факторъ отъ първостепенно значение за духовното и морално издигане на германския народъ. Ясно е сѣщо така и схващането, че проявитѣ на изкуството, макаръ да указватъ своето въздействие за постигането на тази висока цель само тогава, когато тѣ бждатъ добре организирани, системно проведени и изнесени въ форма, която отговаря на всички изисквания на художественото изпълнение.

Като образецъ на подобна дейность тукъ ще посочимъ и поставимъ на първо мѣсто дейността на най-стария берлински музикално-драматиченъ театръ — Шаатсоперъ. Този тетъръ заема първо мѣсто въ Германия, не само поради своето съвършенство, но и затова, че неговата история е тѣсно свързана съ тази на пруския народъ.

Известно е, че прускиятъ кралъ Фридрихъ Велики е билъ не само голѣмъ, възторженъ любител на музиката, но той самъ е свирилъ отлично на флейта и е композиралъ. Девизътъ, поставенъ върху фасадата на съградената отъ него презъ 1742 год. Берлинска опера, гласи: „Fridericus Rex Apollini et Musis“ Този девизъ, когото четемъ и днесъ, е символъ не само на войнствения духъ на пруския народъ, но и на умението му да владѣе лирата.

Хайнцъ Титиенъ, генералинтендантъ на Шаатсоперъ

Д-ръ Ерих фонъ Притвинцъ,
художественъ съветникъ пра Щаатсоперъ

Обкръженъ отъ най-добритѣ нѣмски музиканти на времето си, като напр. виднитѣ цигулари братия Францъ и Йоханъ Бенда, Филиппъ Ем. Бахъ (синъ на великия И. С. Бахъ), композиторътъ Граунъ, прочутиятъ флейтистъ Канцъ (учитель на краля), Фридрихъ Велики се е интересувалъ самъ твърде живо и отблизо е следилъ дори репетициитѣ на всички представления на основания отъ него театъръ. Нѣмското изкуство е имало въ неговото лице единъ възторженъ покровителъ. Следъ смъртъта му, обаче, операта на пруския кралъ изпада всецѣло подъ чуждо влияние, понеже управлението ѝ е било повърлено на чужденци. Дълго време тя е била подъ ръководството на италианския композиторъ Спонтини, после на Майербера и последователно на много други интенданкти, повечето отъ които сѣ били некомпетентни или чужди на нѣмското изкуство. Презъ цѣлата тази епоха Берлинската опера е отбелязала сравнително голѣмъ възходъ (при Спонтини и Майербера), който възходъ, обаче,

се изразява само въ външния блѣсъкъ на постановкитѣ на разни чужди творби, които сѣ били безъ особена художествена стойность.

Едва презъ 1851 год., когато управлението на операта бива възложено на германеца Бото фонъ Хюлсенъ, единъ просвѣтенъ интендантъ, германското музикално творчество намира отново пълненъ достѣпъ на берлинската сцена и въ продължение на 35 години театрътъ бива издигнатъ на онай висота, отъ която художественото творчество измѣства напълно празния блѣсъкъ и разкоша на тогавашното италианско оперно изкуство и френския балетъ. Хюлсенъ изнася за пръвъ пѣтъ на берлинска сцена появилитѣ се тогава творби на Вагнера: „Танхойзеръ“, „Лоенгринъ“, „Майстерзингеръ“ и „Тристанъ и Изолда“. Това слага начало на бѣдещия разцвѣтъ на германската музикална драма. Наследникътъ на Хюлсена, Балко графъ фонъ Хохбергъ управлява операта (сега вече наречена Хофоперъ, т. е. придворна опера) презъ времето на Кайзеръ Вилхелмъ II. Презъ това време ние виждаме на диригентския столъ видни диригенти, като Феликсъ Вайнгартенъ, Карлъ Мукъ и прочутия композиторъ Рихардъ Штраусъ, чиито творби „Саломе“, „Електра“ и „Розенкавалиръ“ се поставятъ за пръвъ пѣтъ тогава.

Въ края на Европейската война Хофоперъ става вече Щаатсоперъ и управлението ѝ се възлага на известния германски композиторъ Максъ фонъ Шилингъ, който, въпрѣки трудното вътрешно-политическо и стопанско състояние на Германия, успѣа да прокара нѣкои важни реформи.

Най-голѣмиятъ възходъ на берлинската Щаатсоперъ започва, обаче, отъ 1927 год., когато начело на управлението ѝ застава днешниятъ генералинтендантъ Хайнцъ Титиенъ. Той е една рѣдко артистична личность, съ широкъ погледъ за изкуството, съ голѣма опитность като диригентъ и режисьоръ, възторженъ организаторъ и пр. Титиенъ напълно отговори на възложенитѣ му задачи да направи отъ този театъръ истински храмъ, дето, както и въ другитѣ изкуства, трѣбва да се чувствува отзвукъ на най-възвишенитѣ прояви и духовната мощъ на народа.

— Нашата главна и ръководна мисль, мизаяви просвѣтителитѣ музикаленъ съветникъ на Щаатсоперъ Д-ръ Ерихъ фонъ Прит-

вицъ, е да съчетаемъ хармонично и въ едно цѣло всички елементи, които съставляватъ това сложно изкуство — музикалната драма. Ние не целимъ да изтъкнемъ отдѣлни ефекти нито чрезъ качеството на отдѣлни пѣвци, нито само чрезъ съвършенството на нашия оркестъръ или балетъ, нито чрезъ блѣсъка на постановкитѣ ни. Ние търсимъ да постигнемъ израза на духа на всѣка творба чрезъ единството при съчетанието на всички тѣзи елементи. Само при подобно хармонично съчетание може да се получи въ театъра оная художествена висота, при която можемъ да очакваме истинско естетическо въздействие, само чрезъ което би могло да се постигне едно морално и духовно издигане на публиката. При нашата обиколка въ Италия, Франция, и Унгария, ние имаме случай, казва Д-ръ Притвицъ, да констатираме, че сме постигнали този резултатъ наистина до една голѣма степенъ. Това пролича напр. отъ възторга съ който се посрещна изнесената отъ нашия театъръ опера „Орфей“ отъ Глукъ. Знае се, че това е творба, въ която нѣма мѣсто за отдѣлни външни театрални или пѣвчески ефекти: тукъ само съвършеното единство при изпълнението може да даде истинския вътрешенъ смисълъ на гениалната творба на Глукъ“.

Хербартъ фонъ Караянъ, диригентъ на Шаатсеперъ

Сцена отъ „Парцифалъ“, музикална драма отъ Рихардъ Вагнеръ

При този разговор г. Притвицъ се увлече да говори за значението на подобни посещения въ чужди страни и поука, която може да се извлече отъ тѣхъ. Но, особено силно подчерта, съ какво голѣмо възхищение е билъ посрѣщанъ въ Римъ и Будапеща младия диригентъ Хербартъ фонъ Караянъ.

— Неговата поява за музикалнитѣ срѣди бѣ цѣла сензация. Преценката за неговитѣ необикновени качества бѣ такава, че всички въздигатъ неговата личностъ, като диригентъ, на оная висота, на която нѣкога е билъ прочутиятъ майсторъ на Гевендхауза въ Лейпцигъ — Артуръ Никишъ“.

И наистина, Щаатсоперъ може да се гордѣе съ своя едва 32 годишенъ диригентъ. Чрезъ необикновената си музикална чувствителностъ, чрезъ мощната си духовна внушителна сила,

чрезъ идеалната спойка между вродения му диригентски похватъ и вътрешенъ усѣтъ за хармонично равновесие на всички изразни срѣдства, Караянъ овладѣва оркестровия апаратъ съ такава властна мощъ, че изтръгва отъ него всичко онова, което му диктува завършената негова художническа натура.

Съ подобни рѣководни личности, а сжщо така и съ артистиченъ персоналъ, въ който се числятъ имената на знаменити пѣвци и пѣвци като: Фрида Лайдеръ, Марта Фуксъ, Тиана Лемницъ, Мария Мюлеръ, Ерна Бергеръ, Маргарете Клозе, Мария Чеботари, Францъ Фьолкеръ, Прохаска и мн. др., берлинската Щаатсоперъ съ достоинство заема първо мѣсто не само въ музикалния животъ на Германия, но въобще въ цѣла Европа.

„Милиони човѣшки същества сж подтиканати отъ комунистическата тирания въ Русия. Тамъ виждате абсолютното господство на едно, малцинство надъ желанията на мнозинството! Тамъ виждате принудата въ еска форма, рамо до рамо съ корупцията! И какви сж успѣхитъ? Русия, която е най-големото хранилище за жито, е превърната въ пустиня. Гладъ и епидемии господствуватъ всрѣдъ народа.

Болшевиизмътъ означава варваризмъ! Болшевиизмътъ означава робство, а сега вече разбрахме, че болшевиизмътъ означава и гладъ!“

Изъ една речъ на Чърчилъ в. „Таймсъ“ отъ 10. IV. 1922 год.

ПРОГРАМА НА ГЕРМАНСКОТО РАДИО

Време на предаването	Видъ на предаването	Езикъ	Станции	Вълна
6.15— 6.30	Новини	Българ.	DONAU, DXO,	
20.15—20.30	„	„	DONAU, DXM	
23.15—23.30	„	„	DONAU, DXM	

Походът срещу болшевиизма продължава